

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 19.7.2006
KOM(2006) 406 lõplik

KOMISJONI ARUANNE NÕUKOGULE JA EUROOPA PARLAMENDILE

JÄÄTMEID KÄSITLEVATE ÜHENDUSE ÕIGUSAKTIDE
(direktiiv 75/442/EMÜ jäätmete kohta,
direktiiv 91/689/EMÜ ohtlike jäätmete kohta,
direktiiv 75/439/EMÜ vanaõli kõrvaldamise kohta,
direktiiv 86/278/EMÜ reoveesetete kohta,
direktiiv 94/62/EÜ pakendite ja pakendijäätmete kohta ja
direktiiv 1999/31/EÜ prügilate kohta)

RAKENDAMISE KOHTA AJAVAHEMIKUL 2001–2003

{SEC(2006)972}

1. SISSEJUHATUS

Käesoleva aruande eesmärk on teavitada teisi ühenduse institutsioone, liikmesriike ja avalikkust jäätmeid käsitlevate ELi õigusaktide (direktiivide 75/442/EMÜ, 91/689/EMÜ, 75/439/EMÜ, 86/278/EMÜ, 94/62/EÜ ja 1999/31/EÜ) rakendamisest ajavahemikul 2001–2003.

Need kuus direktiivi on sisult ja ülesehituselt üsna erinevad. Direktiividega 75/442/EMÜ ja 91/689/EMÜ on ette nähtud kõik jäätmeid ja ohtlikke jäätmeid käsitlevad üldised põhisätted; direktiiv 1999/31/EÜ käsitleb üht spetsiifilist jäätmekäitlusviisi, prügilaid; ning direktiivides 75/439/EMÜ, 86/278/EMÜ ja 94/62/EÜ on sätestatud nõuded seoses spetsiifiliste jäätmevoogudega: vanaõli, reoveesetete ja pakendijäätmetega, millel on erinevad omadused ja käitlusprobleemid.

Aruanne on koostatud direktiivi 91/692/EMÜ (teatavate keskkonnaalaste direktiivide rakendamise aruannete ühtlustamise ja ratsionaliseerimise kohta)¹ artikli 5 kohaselt. Selle aluseks on liikmesriikide antav teave ja selle juurde kuulub komisjoni talituste töödokument, milles esitatakse liikmesriikidelt saadud teave ja andmed üksikasjalikumalt.

Üldiselt on tehtud edusamme, kuid jäätmeid käsitlevate õigusaktide rakendamist ei saa veel pidada rahuldavaks, mida näitab rikkumismenetluste suur arv jäätmete valdkonnas. Seega tuleb täielikuks rakendamiseks teha suuri jõupingutusi, eriti jäätmete tekke vältimisel ja ringlussevõtu edendamisel. Praegu käsitletakse neid küsimusi iseäranis hiljuti vastuvõetud ELi jäätmetekke vältimise ja jäätmete ringlussevõtu temaatilise strateegia² raames, mis keskendub jäätmete keskkonnamõjudele ning olelustersüklil põhinevale mõtteviisile jäätmekäitluses.

2. DIREKTIIV 75/442/EMÜ JÄÄTMETE KOHTA, MUUDETUD DIREKTIIVIGA 91/156/EMÜ

Direktiiv 75/442/EMÜ³ on jäätmekäitluse õiguslik alusraamistik ühenduse tasandil. Selle põhisätted käsitlevad eelkõige jäätmete määratlust, jäätmekäitluse põhimõtete hierarhiat, jäätmekäitlusega seonduvaid läheduse ja sõltumatuse põhimõtteid, jäätmekäitluse kavandamist, lubade andmist jäätmete kõrvaldamise ja taaskasutamisega tegelevatele rajatistele ja ettevõtetele, pädevate asutuste tehtavaid kontrole, arvestuse pidamise nõudeid, põhimõtet „saastaja maksab” ning aruandluse nõudeid.

Kõik liikmesriigid on kinnitanud, et nad on andnud komisjonile üksikasjalikku teavet **õigusnormide** kohta direktiivi inkorporeerimiseks oma siseriiklikku õigusse.

Tagamaks, et liikmesriigid täidavad vastavalt direktiivile ja muudele jäätmeid käsitlevatele õigusaktidele jäätmekäitlusega seotud kohustusi nõuetekohaselt, on otsustava tähtsusega jäätmete määratluse korrektne rakendamine. Komisjoni otsusega 2000/532/EÜ, mida on

¹ EÜT L 377, 23.12.1991, lk 48.

² KOM(2005) 666 (lõplik), 21.12.2005.

³ EÜT L 194, 25.7.1975, lk 47. Direktiivi on muudetud direktiiviga 91/156/EMÜ (EÜT L 78, 26.3.1991, lk 32).

muudetud 2001. aastal,⁴ koostati konsolideeritud vormis Euroopa jäätmeleend. Aruandeperioodil olid paljud rikkumismenetlused ja kohtuasjad seotud jäätmete määratlusega (Itaalias, Ühendkuningriigis ja Austrias ning muudel asjakohastel juhtudel).

Praeguseks on kõik liikmesriigid koostanud ning edastanud komisjonile direktiivil põhinevad **jäätmekäitluskavad**. Mitu liikmesriiki teatas, et kavasid koostades on nad teinud koostööd ja konsulteerinud teiste liikmesriikidega. Mõned liikmesriigid teatasid juhtumitest, mil nad pidid võtma meetmeid, et hoida ära jäätmete vedu, mis ei olnud kooskõlas nende jäätmekäitluskavadega.

Võetud on meetmeid jäätmetekke **vältimiseks**, kuid teave nende mõju kohta on ebapiisav.

Enamik liikmesriike teatas, et nad on saavutanud jäätmete kõrvaldamisel kõrge **sõltumatuse** taseme, umbes 99%, millega põhiosas korraldatakse eelmises, 1998.–2000. aastat käsitlevas rakendamisaruandes esitatud seisukohta.

EL 15 **jäätmetekke ja jäätmekäitluse kohta esitatud andmete** alusel on tekitatud olmejäätmete kogus kasvanud 580 kg-ni inimese kohta aastas. Mis puudutab nende jäätmete käitlemist, siis on ringlussevõtu määr kasvanud keskmiselt 32%-ni, samas on ringlussevõtu määrad aga liikmesriigiti väga erinevad (vahemikus 8–56%); prügilatesse ladestamine on pisut vähenenud, kuid jäänud siiski peamiseks meetodiks (keskmiselt 44%). Teatavates liikmesriikides on oluliseks käitlusviisiks põletamine, enamasti energia taaskasutuse eesmärgil. Ka ohtlike jäätmete tekitamine on kasvanud, ulatudes 120 kg-ni inimese kohta aastas, peamine käitlusmeetod oli endiselt prügilatesse ladestamine (keskmiselt 26%), samas kui ringlussevõtu määr oli keskmiselt 21%.

Mitu liikmesriiki teatas komisjonile, et nad on kohaldanud **direktiiviga võimaldatavaid erandeid loaõuetest**.

Enamik liikmesriike on täitnud artikli 14 kohased **arvestuse pidamise** kohustused. Mõned liikmesriigid on lisaks ohtlike jäätmete tekitajate kohustustele töötanud välja täiendavaid tekitajatega seotud kohustusi.

3. DIREKTIIV 91/689/EMÜ OHTLIKE JÄÄTMETE KOHTA

Direktiiviga 91/689/EMÜ⁵ on laiendatud direktiivi 75/442/EMÜ ning kehtestatud ohtlikele jäätmetele rangemad käitlemis- ja järelevalvenõuded. Selles käsitletakse peamiselt ohtlike jäätmete määratlust, eri kategooriate ohtlike jäätmete ning ohtlike ja tavajäätmete segamise keelamist, ohtlike jäätmetega tegelevate rajatiste ja ettevõtete jaoks eriomaseid loa taotlemise nõudeid, perioodilisi kontrollid ja arvestuse pidamise nõudeid ohtlike jäätmete tekitajatele, ohtlike jäätmete sobivat pakendamist ja märgistamist kogumisel, veol ja ajutisel ladustamisel ning ohtlike jäätmete käitlemiskavasid.

Kõik liikmesriigid kinnitasid, et nad on andnud komisjonile üksikasjalikku teavet **õigusnormide** kohta, millega direktiiv 91/689/EMÜ ohtlike jäätmete kohta ja jäätmeleend (otsus 2000/532/EÜ muudetud kujul) inkorporeeritakse nende siseriiklikku õigusse.

⁴ Komisjoni otsus 2001/118/EÜ, EÜT L 47, 16.2.2001, lk 1.

⁵ EÜT L 377, 31.12.1991, lk 20.

Austria, samuti Belgia Vallooni piirkond, Tšehhi Vabariik, Taani, Soome, Saksamaa, Rootsi ja Ühendkuningriik teatasid komisjonile, et **käsitlevad** vastavalt artikli 1 lõikele 4 **ohtlikena suuremat hulka jäätmeliike**.

Austria, Belgia (Brüsseli ja Flaami piirkond), Tšehhi Vabariik, Soome, Saksamaa, Iirimaa, Madalmaad, Portugal, Sloveenia, Hispaania ja Rootsi on artikli 1 lõike 5 kohaselt vastu võtnud meetmeid **ohtlike olmejäätmete ja ohtlike mitteolmejäätmete eristamiseks**. Nimetatud meetmete peamine eesmärk on olmejäätmete teatavate ohtlike komponentide eraldi kogumine.

Kõik liikmesriigid teatasid, et artikli 2 lõike 1 nõuded ohtlike jäätmete ladestamise **registreerimise ja identifitseerimise** kohta on täidetud.

Liikmesriigid kinnitasid, et on võetud vajalikud meetmed ohtlike jäätmete **segamise vältimiseks** (artikli 2 lõiked 2–4). Vastuste üksikasjalikkus on aga erinev ning kui mõned liikmesriigid on siseriiklikele õigusaktidele ainult viidanud, siis teised on need sätted ka esitanud või neid selgitanud.

Itaalia on vastu võtnud artikli 3 lõikes 2 sätestatud erandid üldistest riiklikest eeskirjadest, millega asendatakse taaskasutustoimingutega seotud **loanõuded**. 2005. aastal teatas Ühendkuningriik (Inglismaa, Šotimaa ja Wales) enne 27. juunit 1995 kehtinud eranditesse tehtud muudatustest.

Kõik liikmesriigid kinnitasid, et pädevad asutused teostavad artikli 4 lõikes 1 nõutud asjakohaseid **perioodilisi kontrole**. Enamikus riikides on nende kontrollide sagedus erinev ja sõltub muude kriteeriumide hulgas jäätmete liigist ja kogusest ning rajatise liigist. Tšehhi Vabariigis, Ungaris, Madalmaades, Sloveenias ja Rootsis on koostatud kontrollikavad.

Enamik riike esitas üksikasjalikult artikli 4 lõikes 2 sätestatud **arvestuse pidamise** nõudeid käsitlevad rakendussätted. Ühendkuningriik ei ole nõudeid ohtlike jäätmete tekitajate kohta veel täielikult rakendanud. Belgia Brüsseli ja Flaami piirkond ning Saksamaa ja Iirimaa ei maininud jäätmevedajate arvestuse pidamise nõudeid. Lisaks sellele tuleb Belgia Flaami piirkonnas, Taanis ja Portugalis saata pädevatele asutustele regulaarselt registreeritud teavet või väljavõtteid sellest.

Liikmesriigid teatasid riiklikest meetmetest artikli 5 lõike 1 rakendamisel ohtlike jäätmete **nõuetekohase pakendamise ja märgistamise** tagamiseks ning mõned esitasid nende sätete sisu üksikasjalikult.

Enamikus liikmesriikides käsitletakse ohtlikke jäätmeid üldistes **jäätmekäitluskavades**. Slovakkia ja Hispaania teatasid, et ohtlike jäätmete käitlemiskavad on koostamisel või muutmisel.

4. DIREKTIIV 75/439/EMÜ VANAÕLI KÕRVALDAMISE KOHTA

Direktiivi 75/439/EMÜ⁶ eesmärk on kehtestada vanaõli, nagu sõidukite ja mootorite määrideõli kogumise, töötlemise, ladustamise ja kõrvaldamise ühtne süsteem ning kaitsta keskkonda nende toimingute kahjulike mõjude eest. Selles käsitletakse peamiselt vanaõli

⁶ EÜT L 194, 25.7.1975, lk 31, muudetud direktiiviga 87/101/EMÜ (EÜT L 42, 12.2.1987, lk 43).

ohutut ja kontrollitud käitlust, regenererimise prioriteetsust, avalikke teabekampaaniaid, lubasid vanaõli käitlevatele ettevõtetele, põletamise heitmete piirmäärasid, ning hüvitisi vanaõli koguvatele ja kõrvaldavatele ettevõtetele.

Kõik aruande esitanud liikmesriigid esitasid komisjonile vanaõli kõrvaldamist käsitlevad kehtivad **õigusnormid**. Paljud liikmesriigid teatasid, et nad on võtnud keskkonnakaitse eesmärgil vastu rangemaid meetmeid. Tšehhi Vabariik, Iirimaa, Madalmaad, Portugal ja Sloveenia teatasid, et nende territooriumil regenererimistehaseid ei ole.

Vanaõli käitlemise kohta esitatud andmete kohaselt koguti 2003. aastal ELi 15 vanas liikmesriigis peaaegu 2 miljonit tonni vanaõli, mis teeb kogumise määraks 81%. Sellest kogusest 44% regenereriti (regenererimise määrad olid suurimad Luksemburgis, Madalmaades, Itaalias ja Ungaris) ning 46% põletati. Ajavahemikul 1995–2003 vähenes õli kogumüük 11% võrra (5,0 miljonilt tonnilt 4,4 miljonile tonnile), samal ajal kui tekitatud ja kogutud vanaõli kogused jäid peaaegu stabiilseks; samuti ei ole näha olulist muutust regenereritud vanaõli ja põletatud vanaõli määrades.

Mitmed liikmesriigid teatasid, et ei ole **piiranguid**, mis takistaksid neil eelistada vanaõli töötlusviiside hulgast regenererimist vastavalt artikli 3 lõikele 1. Teised liikmesriigid aga teatasid niisugustest piirangutest, mis tulenevad peamiselt majanduslikest põhjustest, nagu tekitatava vanaõli väikesed kogused, odava põletamise võimalus teistes liikmesriikides ning baasõli turu küllastumine.

Enamik aruande esitanud riikidest on viinud kooskõlas artikli 5 lõikega 1 läbi **avalikkuse teavitamise** ja teadlikkuse tõstmise kampaaniaid.

Umbes pooled aruande esitanud riikidest märkisid, et vanaõli **jagatakse** töötlemisviiside (regenererimine või põletamine) järgi rühmadesse, nagu on sätestatud artikli 5 lõikes 3.

Liikmesriigid kinnitasid, et nad on kehtestanud **lubade süsteemid** vanaõli käitlevate ning vanaõli koguvate ettevõtete jaoks (artikli 5 lõige 4). Lubades sätestatud tingimuste täitmise kontrollimiseks viiakse läbi **kontrollid**.

Kõik liikmesriikide **teatatud põletamise heitmete piirmäärad** jäävad direktiivis sätestatud piirmäärade piiresse või on neist madalamad. Mitu riiki on kehtestanud ka piirmäärad põletusseadmetele, mille soojusvõimsus on väiksem kui 3 MW.

Mõned liikmesriigid pakuvad vanaõli kogumise või kõrvaldamise või mõlema eest **hüvitisi**.

5. DIREKTIIV 86/278/EMÜ REOVEESETETE KOHTA

Direktiiviga 86/278/EMÜ⁷ reguleeritakse reoveesetete kasutamist põllumajanduses, et hoitakse ära kahjulik mõju pinnasele, taimedele, loomadele ja inimestele. Samuti on direktiivi eesmärk soodustada setete nõuetekohast korduvkasutamist põllumajanduses. Direktiivis käsitletakse peamiselt raskmetallide kontsentratsiooni piirmäärasid pinnases ja setetes, setete töötlemist, reoveesetete põllumajanduses kasutamise tingimusi, pinnasest ja setetest proovide võtmist ja analüüsi ning arvestuse pidamist setete tekitamise ja põllumajanduses kasutamise kohta.

⁷ EÜT L 181, 4.7.1986, lk 6.

Komisjonile on teatatud mitmest muudatusest **riiklikes õigusaktides** võrreldes eelmise aruandeperioodiga, eelkõige Belgias, Tšehhi Vabariigis, Irimaal ja Austrias (umbes 20 liidumaade õigusakti).

15 vanast liikmesriigist kaheksa teatasid ühest või mitmest **pinnase raskmetallide kontsentratsiooni piirnormist**, mis on direktiivis sätestatutest madalamad. Sama kehtib kõigi uute liikmesriikide kohta, kelle puhul on andmed kättesaadavad.

Liikmesriigid kasutavad **setete töötlemiseks** eri bioloogilisi, keemilisi, termilisi ja mehaanilisi **meetodeid** või nende kombinatsioone. Nende seas on aeroobne ja anaeroobne stabiliseerimine, veetustamine ja kuivatamine, komposteerimine, töötlemine lubja või teiste kemikaalidega, pinnasesse viimine ja ladustamine. Setete **analüüside sagedus** sõltub veepuhastusjaama suuruselt.

Enamik ELi 15 vanast liikmesriigist täheldas ajavahemikul 2001–2003 **setete tekke** kasvu, teistes liikmesriikides oli teke samal tasemel või pisut vähenenud. Uued liikmesriigid teatasid tekke suurenemisest.

Reoveesetete kasutamise kohta põllumajanduses teatasid seitse liikmesriiki (Belgia Vallooni piirkond, Taani, Hispaania, Prantsusmaa, Irimaa, Ühendkuningriik ja Ungari), et nad kasutavad tekkivatest setetest 50% maaharimisel. Samas kasutavad Soome, Rootsi ja Sloveenia maaharimisel ainult 17% tekkivatest setetest ning Kreeka, Madalmaad, Belgia Flaami piirkond, Slovakkia ja Tšehhi Vabariik laotavad põllumajandusmaale väga vähe setteid või ei tee seda üldse.

Liikmesriigiti võib täheldada märgatavaid erinevusi, kusjuures mõne liikmesriigi puhul on nähtav langustrend, mida võiks seletada avalikkuse kasvava murega setete põllumajandusliku kasutuse ohutuse pärast. Mõned liikmesriigid või piirkonnad keelavad aga setete kasutamise põllumajanduses seadusega või piiravad seda oluliselt raskmetallide ja mõnel juhul orgaaniliste ainete sisalduse rangete piirnormide kehtestamisega.

Mis puudutab **setete kvaliteeti**, siis ELis põllumajanduses kasutatavate setete keskmised raskmetallide kontsentratsioonid on direktiivi lisas IB sätestatutest oluliselt madalamad. See kehtib nii ELi 15 vana liikmesriigi kui ka andmed esitanud uute liikmesriikide kohta. Kuigi eri liikmesriikides on näitajad endiselt erinevad, leiab kinnitust üldine suundumus, et kontsentratsioonid on aeglaselt, kuid kindlalt langemas.

Tervikuna on direktiiv 86/278/EMÜ pikaajaline õigusakt, mis on reoveesetete kasutamisest tuleneva saaste ärahoidmisel olnud üsna tõhus. Seega saab reoveesetete kasutamist põllumajanduslike maade väetamiseks pidada keskkonna seisukohast üheks parimaks lahenduseks, kuid üksnes tingimusel, et see ei kujuta endast ohtu keskkonnale ega loomade või inimeste tervisele.

6. DIREKTIIV 94/62/EÜ PAKENDITE JA PAKENDIJÄÄTMETE KOHTA

Direktiivil 94/62/EÜ⁸ on kaks peaesmärki: kaitsta keskkonda ja tagada siseturu toimimine. Selleks on kõnealuse direktiiviga ette nähtud meetmed, mille eesmärk on kõigepealt

⁸ EÜT L 365, 31.12.1994, lk 10, muudetud direktiiviga 2004/12/EÜ (ELT L 47, 18.2.2004, lk 26) ja direktiiviga 2005/20/EÜ (ELT L 70, 16.3.2005, lk 17).

pakendijäätmete vältimine, lisaks pakendite korduvkasutamine, ringlussevõtt ja muud pakendijäätmete taaskasutamise viisid ning sellest tulenevalt selliste jäätmete lõplikult kõrvaldatavate koguste vähendamine.

Kõik liikmesriigid on andnud komisjonile üksikasjalikku teavet pakendeid käsitleva direktiivi nõuete täitmiseks kehtestatud **õigusnormide** kohta. Austria, Belgia ja Madalmaad on teavitanud komisjoni programmide, millega seatakse artikli 6 lõike 1 punktides a ja c sätestatutest **kõrgemad eesmärgid**. Komisjon kinnitas kõik sellised programmid artikli 6 lõike 10 kohaselt vastuvõetud otsustes. Praegu on pooleli **rikkumismenetlus** kahe liikmesriigi suhtes (Saksamaa ja Madalmaad).

Kõik liikmesriigid on võtnud meetmeid **pakendijäätmete tekke vältimiseks**. Need hõlmavad erinevaid kavasid, lepinguid, teavituskampaaniaid, toetusi, sihteesmärke ja majanduslikke meetmeid (maksud, tootjavastutustasud jne). Hoolimata nendest meetmetest on tekitatud pakendijäätmete kogused kasvanud 65,5 miljonilt tonnilt 2000. aastal 66,6 miljonile tonnile 2002. aastal. See kasv on siiski aeglasem sisemajanduse kogutoodangu kasvust samal ajavahemikul.

Enamik liikmesriike on kehtestanud pakendite **korduvkasutamist** soodustavad meetmed. Need hõlmavad erinevaid kavasid, lepinguid, teavituskampaaniaid, toetusi, sihteesmärke ja majanduslikke meetmeid (maksud, ühekordse pakendi tagatisrahad, diferentseeritud tootjavastutustasud jne).

2002. aastaks olid kõik liikmesriigid saavutanud artikli 6 lõike 1 punktide a ja c kohaselt seatud **eesmärgid**. Kreekal, Iirimaal ja Portugalil lubati nende sihtide saavutamine 2005. aastani edasi lükata ning nad on saavutanud oma vahe-eesmärgi, mille kohaselt 25% taaskasutamisest ja põletamisest toimub jäätmepõletustehastes energia taaskasutuse eesmärgil. 2002. aastal oli ELi 15 vanas liikmesriigis pakendite taaskasutamise ning energia taaskasutuse eesmärgil põletustehastes põletamise keskmine määr 62% ja keskmine ringlussevõtu määr 54%. Pakendimaterjalide ringlussevõtul saavutati järgmised keskmised tulemused: 58% klaasi, 68% paberi ja kartongi, 57% metallide ja 24% plastmaterjalide puhul.

Kõik liikmesriigid on kehtestanud pakendijäätmete **tagastamise, kogumise ja taaskasutamise süsteemid**. Enamik liikmesriike kasutab tootjavastutusel põhinevaid süsteeme, millest mõnedega kaetakse kogu pakendijäätmete kogumise, sortimise ja ringlussevõtu kulu. Teistes süsteemides katavad kohalikud omavalitsused osaliselt või täielikult olmepakendite kogumise, sortimise ja ringlussevõtu kulud. Samamoodi maksavad tootjavastutusel põhinevad süsteemid või tööstuslike/kaubanduslike jäätmete valdajad tööstuslike/kaubanduslike pakendijäätmete eest. Ühendkuningriik kasutab tootjavastutuse reguleerimise osana kaubeldavate sertifikaatide kava (pakendi taaskasutamise tõendid). Taani ja Madalmaad ei kasuta mitte tootjavastutusel põhinevaid süsteeme, vaid tagastuskavasid, mille aluseks on omavalitsuste meetmed ja vabatahtlikud kokkulepped tootjatega. 2003. aasta lõpus kehtisid Taanis, Rootsis ja Saksamaal teatavat tüüpi ühekordsete joogipakendite puhul kohustuslikud tagatised.

Enamikus liikmesriikides kehtivad meetmed **ringlussevõetud materjali kasutamise soodustamiseks**. Nende seas on erinevaid kavasid, kokkuleppeid, teavituskampaaniaid ja majanduslikke meetmeid (maksud ja toetused, eelkõige uurimis- ja arendustegevusele).

Kõik liikmesriigid on direktiivi raames võetud meetmeid avalikkusele laialdaselt tutvustanud. Eri **teavitusmeetmeid** on ellu viinud kõik valitsustasandid, ettevõtlusorganisatsioonid ja

tagastussüsteemid. Need meetmed on olnud suunatud paljudele eri sihtrühmadele, nagu kohustatud äriühingud, tarbijad ja koolid.

Käesoleva aruandega hõlmatud perioodil käsitati ühtlustatud **standarditena** ainult standardeid EN 13428:2000 ja EN 13432:2000.⁹ Enamikus liikmesriikides võeti need standardid üle riiklikesse standarditesse. Komisjonil ei ole teavet teiste riiklike standardite kohta seoses pakendidirektiivi II lisa põhinõuete täitmisega.

Kõik liikmesriigid on lisanud oma **jäätmekäitluskavadesse**¹⁰ peatüki pakendite ja pakendijäätmete käitluse kohta.

Majandushoobadest kasutatakse Belgias, Taanis, Soomes, Prantsusmaal, Ungaris ja Iirimaal makse või diferentseeritud maksustamist. Ühendkuningriik kasutab tootjavastutuse osana kaubeldavate sertifikaatide kava. Paljudes liikmesriikides kasutatakse toetusi.

Tulemused näitavad, et direktiiv 94/62/EÜ on olnud edukas ning tõstnud ringlussevõtu ning taaskasutamise ja energia taaskasutuse eesmärgil põletustehastes põletamise määrad 2001. aastaks seatud sihtidest kõrgemale tasemele. Lisaks sellele väärrib märkimist, et kuigi enamikus liikmesriikides pakendijäätmete kogused jätkuvalt kasvavad, on ELis tervikuna ja paljudes liikmesriikides seos majanduskasvu ja pakendijäätmete kasvu vahel ajavahemikul 2000–2002 katkenud. Süvaanalüüs pakendite ja pakendijäätmete direktiivi kulude ja kasu kohta esitatakse direktiivi artikli 6 lõike 8 kohases eraldi aruandes.

7. DIREKTIIV 1999/31/EÜ PRÜGILATE KOHTA

Direktiiviga 1999/31/EÜ¹¹ reguleeritakse prügilaid, et vältida või vähendada niipalju kui võimalik ladestamise negatiivset mõju keskkonnale ja inimeste tervisele, võttes arvesse ka globaalset keskkonda. Sel eesmärgil sisaldab direktiiv sätteid prügilates vastuvõetavate või mittevastuvõetavate jäätmete ja töötlusmeetodite kohta ning sellega on kehtestatud prügilatele lubade andmise, prügilate käitamise, sulgemise ja järelhoolduse tingimused. Direktiiviga nõutakse ka prügilasse saadetavate biolagunevate jäätmete koguse järkjärgulist vähendamist.

Kõik vastanud liikmesriigid on esitanud andmed meetmete kohta, millega nad on direktiivi oma **siseriiklikku õigusse üle võtnud**. Euroopa Kohus tegi otsuse Ühendkuningriigi kahjuks seoses direktiivi mittetäieliku ülevõtmisega (kohtuasi C-423/02). Vahepeal on komisjoni teavitatud puudunud ülevõtmismeetmetest. Euroopa Kohus tegi otsuse ka Prantsusmaa kahjuks seoses direktiivi mittetäieliku ülevõtmisega (kohtuasi C-172/04). Kuna komisjoni ei ole siiani teavitatud puudunud ülevõtmismeetmetest seoses mittetööstuslike püsijäätmetega, on komisjon algatanud Prantsusmaa suhtes asutamislepingu artikli 228 kohase menetluse.

Komisjon hindab liikmesriikide teatatud ülevõtmismeetmete vastavust direktiivile.

Mõned liikmesriigid on kasutanud võimalust **mitte kohaldada teatavate jäätmete või prügilate suhtes direktiivi teatavaid sätteid** (Itaalia, Slovakkia ja Rootsi mitteohtlike kaevandamisjäätmete puhul, Prantsusmaa, Kreeka ja Hispaania saarte ja isoleeritud asulate

⁹ Viited standarditele EN 13427:2004, EN 13428:2004, EN 13429:2004, EN13430:2004, EN 13431:2004 ja EN 13432:2000 avaldati komisjoni teatises ELT C 44, 19.2.2005, lk 23.

¹⁰ Sloveenia teatas, et asjaomased meetmed kuuluvad eraldi kavasse.

¹¹ EÜT L 182, 16.7.1999, lk 1.

puhul, Saksamaa, Iirimaa, Madalmaad, Slovakkia ja Rootsi maa-aluse ladestamise puhul). Komisjon hindab, kas need erandid vastavad artikli 3 lõigetes 3–5 sätestatud tingimustele. Kooskõlas artikli 3 lõikega 5 avaldati komisjoni veebilehel (http://europa.eu.int/comm/environment/waste/landfill_index.htm) saarte ja isoleeritud asulate loetelu, mis on vabastatud käesoleva direktiivi sätete järgimisest, ning Euroopa Liidu Teatajas (ELT C 316, 13.12.2005) avaldati sellekohane teatis.

Aruande esitanud liikmesriigid on võtnud meetmeid direktiivi **tehniliste nõuete** täitmiseks, sh kavandamist, käitamist, sulgemist ja järelhooldust käsitlevaid meetmeid.

Kõik aruande esitanud liikmesriigid on viinud oma õigusaktidesse sisse prügila käitaja kohustuse arvestada jäätmete vastuvõtu eest võetava tasu hulka kõik rajamise, käitamise, sulgemise ja järelhooldusega seotud kulud.

Jäätmete vastuvõtukriteeriumide suhtes on enamik liikmesriike määratlenud mõned kriteeriumid või prügilates vastuvõetavate jäätmete nimistud, kuid ainult Rootsi on juba rakendanud otsuse 2003/33/EÜ, millega kehtestatakse jäätmete prügilatesse vastuvõtmise kriteeriumid ja kord.

Kõik aruande esitanud liikmesriigid, v.a Tšehhi Vabariik, Iirimaa ja Hispaania, on esitanud riiklikud strateegiad **prügilatesse saadetavate biolagunevate jäätmete koguse vähendamiseks**. Komisjon võtab kõik vajalikud meetmed, et tagada nende strateegiate võimalikult kiire esitamine.

Liikmesriikide esitatud **andmed** 1995. aastal tekkinud biolagunevate olmejäätmete koguste kohta ja igal aruandeperioodi aastal ladestatud koguste kohta ei ole täielikud ning vajavad edasist arutelu. Esitatud andmetest võib näha, et Austria, Flaami piirkond, Taani, Madalmaad ja Rootsi on juba saavutanud 2016. aastaks seatud eesmärgi (prügilatesse ladestatud jäätmete koguse vähendamine 35%-ni 1995. aastal tekkinud biolagunevatest olmejäätmetest), Prantsusmaa ja Saksamaa on juba saavutanud 2009. aastaks seatud eesmärgi (prügilatesse ladestatavate jäätmete koguse vähendamine 50%-ni 1995. aastal tekkinud jäätmetest) ning Soome ja Itaalia on juba saavutanud 2006. aastaks seatud eesmärgi (prügilatesse ladestatavate jäätmete koguse vähendamine 75%-ni 1996. aastal tekkinud jäätmetest).

Olemasolevate prügilate kohandamise vajaduse kohta esitatud andmed näitavad, et mõnes liikmesriigis vastavad direktiivi nõuetele juba paljud prügilad, eriti ohtlike jäätmete prügilad. Siiski tuleb väga paljud tavajäätmete ja püsijäätmete prügilad kahe järgmise aruandeperioodi jooksul ümber seadmestada või sulgeda, tagamaks, et vastavalt artiklis 14 sätestatule ei ole 16. juulil 2009 enam käigus ühtki prügilat, mis ei vasta direktiivi nõuetele.

Mitme liikmesriigi puhul puudub täielik teave olemasolevate prügilate arvu kohta ja nende vastavuse kohta direktiivi nõuetele. See võib tuleneda asjaolust, et kõiki vastavusse viimise kavasad ei ole veel esitatud ja hinnatud. Need kavad tuli esitada 2002. aasta juulis (uute liikmesriikide puhul liitumisel). Järgmistel aruandeperioodidel peaks olema kättesaadav täpsem teave olemasolevate prügilate ja suletavate või ümberseadmestatavate prügilate arvu kohta.

Komisjon on kaebuste alusel algatanud rikkumismenetluse Hispaania, Kreeka, Iirimaa ja Belgia suhtes, kuna nad ei ole taganud, et kõik olemasolevate prügilate käitajad oleksid direktiivi artikli 14 kohaselt esitanud 16. juuliks 2002 oma vastavusse viimise kavad.

Lisaks on komisjon algatanud “horisontaalsed” rikkumismenetlused Itaalia ja Prantsusmaa suhtes jäätmete raamdirektiivi artiklite 4, 8 ja 9 ja prügiladirektiivi artikli 14 ebaõige kohaldamise tõttu, kuna neis liikmesriikides on palju loata prügilaid. Euroopa Kohus tegi Hispaania kahjuks otsuse La Gomera saarel asuva Punta de Avalos’e järelevalveta prügila kohtuasjas (kohtuasi C-157/2004), kuna riik ei olnud võtnud vajalikke meetmeid direktiivi artikli 14 kohaldamiseks.

Hispaania vastu on olnud veel mitu spetsiifilist kohtuasja seoses järelevalveta prügilate probleemiga ning kohus on süstemaatiliste rikkumiste eest teinud otsuseid ka Iirimaa (kohtuasi C-494/01) ja Kreeka (kohtuasi C-502/03) kahjuks.